

byl střed působnosti dotyčné zletilé osoby, nebo kde byl otcovský zástupce nezletilé osoby, případně i jiní příbuzní, po případě i opatrovnícký soud a majetek a kde tedy předepsaná šetření slibují nejspíše úspěch.

Čís. 5118.

Společenstva výrobní a hospodářská (zákon ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.).

Stačí oznámení účelu v pozvánce k valné hromadě společenstva, aniž by se vyžadovalo, by předmět jednání byl již v pozvánce rozveden do všech podrobností.

Valná hromada jest oprávněna prodloužiti zákonnou ručební dobu vystouplivšího člena. Předpis §u 78 zákona týká se členů, kteří jakýmkoliv způsobem odpadnou.

Právní povaha společenstevní smlouvy.

(Rozh. ze dne 16. června 1925, R I 445 25.)

Na valné hromadě společenstva s r. o. bylo usneseno, by § 6 odstavec b) stanov byl změněn v ten rozum, že předpis »do 5ti let po zapsání těchto stanov do rejstříku společenstva nemůže žádný člen ani podíly vypověděti, ani z členství vystoupiti« má býti nahrazeno předpisem, že »za závazky družstva ručí člen vystouplý po dobu 5ti let ode dne právoplatného výstupu ve smyslu družstevního zákona a znění platných stanov.« Rejstříkový soud zamítl opověď této změny stanov. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a uložil rejstříkovému soudu, by, nehledě k použitému zamítacímu důvodu, znovu rozhodl o opovědi. Důvody: Práva společenstevníkům v záležitostech společenstva vyhrazená vykonávají se ve valné hromadě a jsou usnesení valné hromady řádně dle stanov a zákona učiněná závazná pro všechny společenstevníky a jest i představenstvo k zachování těchto usnesení zavázáno (§ 34 zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.). Zákon připouští v §u 33, že valná hromada může se usnášeti na změně stanov. Napadené usnesení zjišťuje, že valná hromada družstva ze dne 24. prosince, správně 21. prosince 1924 byla řádně svolána dle stanov a byla také způsobilou se usnášeti. Když tomu tak, mohla se také v mezích stanov a zákona platně usnášeti na změně stanov. Jelikož usnesená změna §u 6 stanov stala se, jak plyne z opisu protokolu o valné hromadě ze dne 21. prosince 1924, více než $\frac{3}{4}$ většinou odevzdaných hlasů, vyhověno tím i předpisu §u 34 stanov, který stanoví, že usnesení o změně stanov vyžaduje většinu $\frac{3}{4}$ přítomných hlasů. Usnesená změna §u 6 stanov stala se tudíž platně a poněvadž usnesená změna stanov, pokud stanoví prodloužení doby ručební vystouplého člena, neodporuje §u 78 zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák., ježto toto ustanovení výslovně prodloužení doby ručební připouští, není usnesení to protizákonné. Není tedy důvodu k odmítnutí zápisu změny § 6 stanov, to tím méně, poněvadž změněným §em 6 stanov není nikterak bráněno

společenstevníkům, by ze společenstva vystoupili za podmínek v §u 6 písm. b) stanov nově stanovených.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Po stránce formální nutno uvést, že valná hromada byla ku dni 21. prosince 1924 řádně dle stanov svolána, jak ostatně již zjistil rejstříkový soud. To platí zejména o pořadu jednání, vyznačeném na pozvánkách, v němž bylo přesně, zcela ve smyslu §u 31 družstevních stanov a §u 30 zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. ohlášeno, že předmětem usnášení bude také návrh na změnu §u 6 stanov. Tím bylo vyhověno předpisu §u 30 zákona, dle něhož jest při svolání valné hromady vždy oznámiti její účel. Netřeba tedy, by předmět jednání byl již v pozvánce do všech podrobností rozveden. Jest věcí členů, aby si ve lhůtě §u 31 stanov zjednali potřebná vysvětlení. Vždyť jen za tím účelem lhůta tato se poskytuje. Usnesení valné hromady, o něž jde, nebylo tedy zmatečným. Jest proto také nerozhodno, že snad některým členům nebylo při valné hromadě jasno, oč se jedná, nehledíc ani k tomu, že mohli a měli si vyžádati ještě před hlasováním, by o zamýšlené změně stanov byli náležitě poučeni. Ve věci samé poukázal již rekursní soud správně k tomu, že valná hromada nejen po zákonu (§ 33 zákona), nýbrž i dle stanov (§ 35) jest oprávněna, by se usnášela o změně stanov. Usnesení takové nesmí se ovšem přičítati předpisům zákona, leč, že by zákon sám úchytku takovou výslovně dopouštěl (§ 11 cit. zák.). V tomto případě jde o změnu §u 6 odstavec b) stanov v ten rozum, že dosavadní nepřípustné ustanovení, že »do 5ti let po zapsání těchto stanov do rejstříku společenstva nemůže žádný člen ani podíly vypověděti, ani z členství vystoupiti« má býti nahrazeno předpisem, že »za závazky družstva ručí člen vystoupilý po dobu 5ti let ode dne právoplatného výstupu ve smyslu družstevního zákona a znění platných stanov«. Touto změnou není tedy nikterak vysloveno, že by členové byli vázáni po dobu dalších 5ti let setrvati v družstvu a jsou všechny vývody dovolacího rekursu, pokud vycházejí z tohoto mylného předpokladu, bezpodstatné. Jde tedy jen o to, zda jest prodloužení doby ručební vystoupivšího člena nad zákonnou míru §u 78 zákona přípustno. K otázce této jest přisvědčiti. Je-li valná hromada, jak již výše dovedeno, oprávněna usnášeti se (ovšem jen kvalifikovanou většinou §u 33 druhý odstavec zákona, resp. §u 34 stanov), o změně stanov v mezích §u 11 zákona, přísluší jí právo toto i co do prodloužení zákonné ručební doby vystoupivšího člena, poněvadž zákon takovouto úchytku při společenstvech s ručením obmezeným v §u 78 výslovně dopouští. Při tom nutno poukázati k tomu, že ustanovení §u 78 zákona týká s nejen členů vyloučených, jak rekurenti nesprávně předpokládají, nýbrž i členů, kteří jakýmkoliv způsobem odpadnou (tedy vystoupením, vyloučením, smrtí; srovnej § 5 čís. 4 zákona). K výtce stěžovatelů, že valná hromada nemůže svým usnesením změnit stanov v neprospěch členstva, poněvadž členové vystupující uzavírají se společenstvem jako

právníčkou osobou smlouvu na podkladě stanov, která nemůže býti jednostranným opatřením jednoho ze smluvníků (společenstva) změněna, a že jsou přípustnými toliko změny rázu hospodářského, nikoli též změny osobních práv členů, zaručených jim stanovami — stačí uvést toto: Společenská smlouva jest aktem konstitutivním, který v ustavující valné hromadě družstva, již po zákonu přísluší autonomní oprávnění k úpravě poměrů příštího společenstva v mezích zákona, stává se zákonem společenstva, určujícím zásady, jimiž se má řídit právní poměr družstva k jeho členům i k osobám třetím. Důsledkem toho přísluší také společenstvu, pokud se týče valné hromadě právo, by se usnášela také na změně stanov, ovšem jen v rámci zákona. Usnesení tato jsou pak pro všechny členy závazná. S takovými přípustnými změnami musí každý člen počítati a přejímá již svým vstupem do společenstva případné vyšší riziko, jež snad později pro něho z takových změn vzejde. I zvýšení ručební doby členů po jich vystoupení sleduje účely hospodářské, poněvadž se jím při nejmenším posílí úvěr družstva.

Čís. 5119.

V řízení sporném jest přípustným dovolací rekurs do srovnalých usnesení nižších soudů, prohlásil-li se rekursní soud vázaným právním názorem svého předchozího zrušovacího usnesení, jemuž nevyhradil pravomoc.

Sudiště podle řu 87, odstavec druhý, j. n. jest založeno i tehdy, jde-li o prodejnu, jež se stala střediskem zvláštních právních poměrů, souvisejících s rozprodejem anebo rozdělením zboží. Netřeba, by zvláštní závod byl provozován úplně samostatně a bez jakékoliv závislosti na hlavním podniku.

(Rozh. ze dne 16. června 1925, R I 471/25.)

Žalobu o zaplacení kupní ceny za dodávky zbraslavské prodejny žalovaného pražského konsumního spolku zadal žalobce na okresním soudě na Zbraslavi vzhledem k předpisu řu 87 j. n. Soud první stoličce námitku místní nepřislušnosti původně zamítl, vzhledem ke zrušujícímu usnesení rekursního soudu však námitce vyhověl a žalobu odmítl. Rekursní soud po té napadené usnesení usnesením ze dne 7. února 1925 potvrdil. Důvody: Jak již v usnesení tohoto soudu ze dne 30. června 1924 bylo vytknuto, lze mluvit o zvláštním závodu po rozumu řu 87 odstavec druhý j. n. jen tehdy, když požívá v poměru k závodu hlavnímu jisté samostatnosti co do své působnosti, jsa vyzbrojen zvláštní pravomocí, v jejímž objemu může neodvisle od hlavního závodu obchody uzavírat. Není ovšem třeba, by ze zvláštního závodu obchod bezprostředně a samostatně se prováděl, ale musí přece zvláštní závod tvořiti střed kruhu samostatných právních vztahů. Ná-zorem tímto jest vázán nejen prvý soudce, nýbrž i soud rekursní dle obdoby řu 499 c. ř. s. Ze zjištění prvního soudu, jež stěžovatelkou napadeno nebylo, vychází na jevo, že »závod«, na nějž se strana žalující